

відповіді є недоступними. Після закінчення екзамену, учень отримує оцінку, яка формується за критеріями, що вказав учитель у налаштуваннях тесту. Вчитель у будь-який момент може переглянути, якого результату досяг кожен окремий учень.

3. Бланків для письмового тестування. Вчитель обирає запитання, а сервіс формує документ у форматі .pdf, який можна роздрукувати. Сервіс має можливість автоматичного генерування копій тесту із різним порядком запитань та варіантів відповідей. Додатковою перевагою сервісу є те, що на сторінках тестових бланків відсутня реклама та зайві дані.

Методично-обґрунтоване та експериментально-апробоване застосування технологій хмарних обчислень значною мірою вирішує проблему забезпечення цифровізації навчання інформатики. Такий висновок є можливим, оскільки технології створюють передумови для відкритості та повсюдності освіти, забезпечують можливості здійснення електронного та змішаного навчання, забезпечують спільну діяльність учнів та їх оперативний зв'язок із вчителем.

Список використаної літератури

1. Michael Miller. Cloud Computing: Web – Based Applications That Change the Way You Work and Collaborate Online. Que Publishing, 2008. – 312 p.
2. Алексанян Г. А. Использование облачных сервисов Яндекс при организации самостоятельной деятельности студентов СПО / Г. А. Алексанян // Педагогика: традиции и инновации (II) : материалы междунар. заоч. науч. конф. (г. Челябинск, октябрь 2012 г.). – Челябинск : Два комсомольца, 2012. – С. 150–153.
3. Биков В.Ю. Технології хмарних обчислень, ІКТ-аутсорсинг та нові функції ІКТ-підрозділів навчальних закладів і наукових установ / В.Ю.Биков // Інформаційні технології в освіті. – 2011. – № 10. – С. 8 – 23.
4. Кондратюк Т. В. Впровадження хмарних технологій при вивченні інформатики в сучасній школі [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://kondratyukt.blogspot.com/p/blog-page_19.html.
5. Oleksiuk V. Planning and Implementation of the Project “Cloud Services to Each School”/ V.Oleksiuk, O.Oleksiuk, M.Berezitskyi // (ICTERI 2017) ICT in Education, Research and Industrial Applications. Integration, Harmonization and Knowledge Transfer, Kyiv, Ukraine, 2017, pp. 372-379.

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Островська Надія Дмитрівна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін,
Відокремлений підрозділ НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»,
ostrovskand@gmail.com

Дацун Олена Анатоліївна

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри теорії та методики дошкільної та початкової освіти,
Хмельницький обласний інститут післядипломної освіти,
elena_prekrasnaya75@ukr.net

Інформаційно-комунікаційні технології все більше входять в повсякденне життя суспільства. Це не минуло і навчальний процес у закладах вищої освіти. Майбутні вчителі гуманітарних дисциплін все більше освоюють інформаційне середовище.

Цій проблемі присвячені праці багатьох дослідників, серед яких підготовці майбутніх учителів дисциплін гуманітарного профілю виділяємо роботи: теоретико-методологічні основи інформаційних технологій Ю. Машбиця; питання, пов'язані із використанням інформаційних технологій у навчальному процесі ЗВО, висвітлені у роботах Р. Гуревича, наукові основи технології навчання з використанням інформаційних технологій розглядались у дослідженнях І. Богданової, М. Лукащука, О. Романишиної. Для нас мають практичне значення дослідження присвячені методиці навчання основ інформатики в ЗВО (Н. Балик, М. Жалдак, О. Карабін, О. Романишиної).

У своїх дослідженнях ми виходили з подання М. Жалдака, що «інформаційна технологія – це сукупність методів і технічних засобів збирання, організації, зберігання, обробки, передачі, подання інформації, які розширюють знання людей і розвивають їх можливості управління технічними і соціальними процесами» [2, с. 4]. Це визначення ми доповнили визначенням І. Соколової, про те що інформаційні технології навчання є «системою загально-дидактичних, психологічних, технологічних процедур взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу у вищій школі з урахуванням технічних і людських ресурсів, які спрямовані на формування інформаційної компетенції майбутніх фахівців» [6, с. 213]. Такі визначення дали змогу виділити два підходи до розуміння значення поняття інформаційних технологій: перший характеризує їх як дидактичний процес, який вимагає впровадження в систему навчання принципово нових засобів і методів: другий підхід передбачає створення особливого інформаційного середовища навчання. Таке середовище забезпечує сучасну підготовку майбутніх учителів гуманітарних дисциплін, оскільки спрацьовує принцип заставляння зовнішніх обставин занурюватися в навчальний процес з сучасних позицій. Наші дослідження показали, що саме поєднання цих підходів сприяє більш ефективному оволодінню інформаційно-комунікаційними технологіями фахівців різного напрямку підготовки.

Значна роль у формуванні інформаційної компетентності, без якої неможливий процес оволодіння інформаційно-комунікаційними технологіями, відіграє їх педагогічний зміст, який базується на таких принципах:

- індивідуалізація навчання;
- розвиваюче навчання;
- поєднання педагогічної теорії з практикою;
- креативність, тобто орієнтація на творчий потенціал студентів у навчанні [3, с. 66–70].

Ці принципи співпадають є особистісно орієнтованим педагогічним підходом, тому він вимагає додаткового вивчення в умовах інформаційного середовища.

Використання можливостей сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі сприяє, на думку І. Соколової, такому:

- активізації пізнавальної діяльності, підвищенню якісної успішності студентів;

- досягненню мети навчання за допомогою сучасних електронних навчальних матеріалів, призначених для користування на заняттях;
- розвитку навичок самоосвіти і самоконтролю у студентів;
- підвищенню активності та ініціативності на заняттях;
- розвитку інформаційного мислення;
- формуванню інформаційно-комунікативної компетентності [6].

Тому роль інформаційних технологій полягає у такому:

- інтенсифікація процесу навчання і підвищення його ефективності за рахунок можливості опрацювання більшого обсягу навчальної інформації;
- розвиток пізнавальної активності, самостійності, підвищення інтересу до навчальних дисциплін, на яких використовуються інформаційні технології;
- встановлення чіткого зворотного зв'язку, необхідного для керування навчальним процесом;
- систематичний контроль знань, навичок і вмінь за допомогою інформаційних технологій;
- удосконалення форм і методів організації самостійної роботи студентів;
- індивідуалізація процесу навчання [5].

Було визначено, що у підготовці майбутніх учителів гуманітарних дисциплін найкращий ефект спостерігається при застосуванні інформаційно-навчальних технологій. Впровадження інформаційно-навчальних технологій підпорядковується вимогам сучасної інформаційної технології:

- інтерактивний (діалоговий) режим роботи з комп'ютером;
- інтегрованість (стикування, взаємозв'язок) з іншими програмними продуктами;
- адаптивність до змін постановок задач та гнучкість процесів обробки результатів [1].

Сучасні технології вимагають впровадження засобів обчислювальної техніки та програмного забезпечення. І. Роберт і визначає, що під засобами інформаційних і комунікаційних технологій розуміє «програмні, програмно-апаратні й технічні засоби й обладнання, що функціонують на базі засобів мікропроцесорної обчислювальної техніки, а також сучасних засобів і систем трансляції інформації, інформаційного обміну, що забезпечують операції зі збору, накопиченню, обробці, зберіганню, продукуванню, передачі, використанню інформації, а також можливість доступу до інформаційних ресурсів комп'ютерних мереж (у тому числі й глобальних)» [4, с. 2–6].

У підготовці майбутніх гуманітаріїв ми використовуємо вже апробовані засоби і програми, дотримуючись при цьому певних дидактичних умов:

- комплексне та систематичне застосування програмно-педагогічних засобів;
- відповідність методів навчання рівню вмінь студентів працювати на комп'ютері, рівню майстерності викладачів у використанні комп'ютерних технологій у навчальному процесі;
- мотивація і стимулювання навчальної діяльності студентів з використанням ІКТ;

- розробка інформаційного та методичного забезпечення;
- доступ до мереж [5].

Використання інформаційно-комунікаційних технологій дозволило підвищити якість підготовки майбутніх учителів гуманітарних дисциплін за рахунок:

- удосконалення навичок самостійної роботи студентів в інформаційному середовищі;
- формування індивідуальних здібностей;
- забезпечення можливостей приймати неординарні рішення, їх виконувати.

Це сприяло формуванню майбутнього вчителя як особистості, а відповідно підвищенню власної думки про себе, свої здібності, готовності до педагогічної діяльності.

Список використаних джерел

1. Блажук О. А. Підготовка майбутніх офіцерів-прикордонників до застосування інформаційно-телекомунікаційних технологій у забезпеченні системи зв'язку прикордонних підрозділів: дис. канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Олександр Анатолійович Блажук. – Хмельницький, 2012. 172 с
2. Жалдак М. І. Проблема інформатизації навчального процесу в школі і в вузі / Мирослав Іванович Жалдак // Сучасна інформаційна технологія в навчальному процесі: зб. наук. праць. – К.: КДПІ ім. М. Драгоманова, 1991. – 180 с.
3. Олексенко В. М. Ефективні шляхи вдосконалення змісту і форм підготовки спеціалістів ВНЗ / В'ячеслав Михайлович Олексенко // Вища освіта України. – 2004. – №2. С.66-70.
4. Роберт И. В. О понятийном аппарате информатизации образования / Ирэна Веняминовна Роберт // Информатика и образование. – 2002. – №12. С.2-6.
5. Романишина О. Я. Особистісно-орієнтований підхід до формування професійної ідентичності майбутніх вчителів нематематичних спеціальностей засобами інформаційних технологій / Оксана Ярославівна Романишина // Сучасний вимір педагогічних та психологічних наук: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції, 30-31 травня 2014 року, м.Львів. – Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2014. С.74-75.
6. Соколова І. В. Інформаційна компетентність вчителя іноземної мови: структура, зміст, критерії, умови формування / Ірина Володимирівна Соколова // Педагогічний процес: теорія і практика: збірник наукових праць. – 2004. – Вип.2. С.209-225.

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА MOODLE У ПІДГОТОВЦІ ТЕХНІКІВ-ТЕХНОЛОГІВ

Романишина Оксана Ярославівна

доктор педагогічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
oksroman@gmail.com

Дундюк Артем Юрійович

аспірант кафедри педагогіки,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
artdy@ukr.net

Середовище Moodle – це відкрита система з ліцензією, яка передбачає безкоштовне використання й має відкритий програмний код. Середовище Moodle